

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Lukáše Páchy a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D. a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

žalobce: **XXX**, narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátem Mgr. Janem Varhaníkem, LL.M.
sídlem Kainarova 62, Jihlava

proti
žalovanému: **Czech Invest Group s.r.o.**, IČO 25942395
sídlem Štrossova 272, Pardubice
zastoupený advokátem JUDr. Radomilem Mackem
sídlem J. M. Marků 92, Lanškroun

o zrušení smlouvy z důvodu neúměrného zkrácení,

k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 23.10.2018, č.j. 18 C 99/2016-314, ve znění doplňujícího usnesení téhož soudu ze dne 14.11.2018, č.j. 18 C 99/2016-320,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se zrušuje** a řízení **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů za řízení před soudem prvního stupně, ani za odvolací řízení.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích náhradu nákladů řízení ve výši 14.649,99 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Shora uvedeným rozsudkem okresní soud zrušil kupní smlouvu uzavřenou dne 25.2.2016 mezi žalobcem, jako prodávajícím a žalovaným, jako kupujícím, na prodej automobilu Škoda Octavia RS, reg. zn. XXX a kupní smlouvu uzavřenou téhož dne mezi žalobcem, jako kupujícím a žalovaným, jako prodávajícím, na automobil Mercedes Benz E320 CDI, reg. zn. XXX (výrok I.). Současně rozhodl o povinnosti žalovaného vrátit žalobci automobil Škoda Octavia RS, reg. zn. XXX (výrok II.) a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho advokáta ve výši 228.054 Kč (výrok III.) a povinnost nahradit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích náklady řízení ve výši 14.649,99 Kč (výrok IV.)
2. Rozhodoval o požadavku žalobce na zrušení obou kupních smluv z důvodu neúměrného zkrácení, protože při směně obou vozidel dne 25.2.2016 hodnota vozu Mercedes Benz dosahovala, s ohledem na zjištěné vady, několikanásobně nižší částky než 189.000 Kč (hodnota směňovaného vozu Škoda Octavia), ale i několikanásobně nižší částky než 159.000 Kč (v kupní smlouvě uvedená cena vozidla Mercedes Benz). Žalobce měl za to, že hodnota vozidla Mercedes Benz byla ke dni uzavření kupní smlouvy 35.000 Kč včetně DPH.
3. Naopak žalovaný tvrdil, že kupní cena vozidla Mercedes Benz byla v kupní smlouvě deklarované výši 159.000 Kč, a že veškeré výhrady a námitky uváděné žalobcem lze přičítat k funkčním

nedostatkům vozidla, které žalobce objektivně měl a mohl zjistit při prověřování stavu vozidla, a které byly výslovně vymezeny v kupní smlouvě.

4. Z odůvodnění vyplývá, že soud prvního stupně učinil skutkový závěr, podle něhož k únoru 2016 byla obvyklá cena vozidla Škoda Octavia ve výši 189.900 Kč a obvyklá cena vozidla Mercedes Benz ve výši 31.000 Kč. Po právní stránce pak uzavřel, že s ohledem na okolnosti uzavření obou kupních smluv a na projevenou vůli obou stran, se jednalo o směnu vozidel, kdy žádná ze stran neměla v úmyslu vyplácet si vzájemně kupní cenu, proto ani nedošlo k předání žádné finanční hotovosti. Žalobce se domáhal nároku z ust. § 1793 o.z. žalobou, kterou uplatnil ve lhůtě dle § 1795 o.z., přičemž žalovaný věděl, nebo musel vědět, o skutečnosti (nepřiměřenost ceny) zakládající hrubý nepoměr plnění. Proto okresní soud žalobě zcela vyhověl.
5. Rozsudek okresního soudu napadl odvoláním žalovaný a tvrdil, že rozhodnutí soudu prvního stupně je nepřezkoumatelné, neboť nebylo prokázáno, že by převod automobilu byl vzájemně podmíněným právním jednáním. Obšírně pak argumentoval, proč byl správný názor znalce Bc. Daniela Pýchy o výši obvyklé ceny vozidla Mercedes Benz k únoru 2016 ve výši okolo 100.000 Kč a nikoliv, jak uzavřel soud prvního stupně, ve výši 31.000 Kč. V neposlední řadě brojil i proti přiznaným nákladům řízení žalobci, u nichž poukazyval na konkrétní úkony, které neměl za účelně vynaložené. Navrhl změnu napadeného rozhodnutí a zamítnutí žaloby.
6. V průběhu odvolacího řízení účastníci uzavřeli dohodu následujícího znění:
 - 1) Žalovaný na své vlastní náklady připraví vozidlo Škoda RS tak, aby úspěšně absolvovalo technickou kontrolu.
 - 2) Správní náklady na technickou kontrolu nese žalobce.
 - 3) Po absolvování technické kontroly předá žalovaný vozidlo Škoda žalobci v místě bydliště žalobce a zde si vyzvedne vozidlo Mercedes.
 - 4) Nejpozději do konce září 2019 zaplatí žalovaný žalobci 80.000 Kč na náhradu nákladů tohoto soudního řízení.
 - 5) Žalovaný se rovněž zavazuje nahradit náklady státu dle doplňujícího usnesení okresního soudu ze dne 14.11.2018, č.j. 18 C 99/2016-320.
 - 6) Po splnění bodu 1) - 4) se žalobce zavazuje vzít žalobu zpět.
 - 7) Jednatel žalovaného se osobně zaručuje za úhradu částky 80.000 Kč žalobci.
7. Na základě této uzavřené dohody účastníci požádají o odročení jednání na počátek října 2019 za účelem jejího splnění.
8. Podáním ze dne 28.10.2019 vzal žalobce žalobu v plném rozsahu zpět, navrhl zastavit řízení, žádnému z účastníků nepřiznat právo na náhradu nákladů řízení a uložit žalovanému povinnost, v souladu s uzavřenou dohodou, nahradit veškeré náklady státu, které v řízení platil.
9. Žalovaný k výzvě odvolacího soudu uvedl, že nevyklučuje, že s ukončením řízení vysloví souhlas, avšak má za to, že již není vázán dohodou uzavřenou dne 23.5.2019 před odvolacím soudem. To proto, že k naplnění dohody dosud zcela nedošlo. Tvrdil, že žalovaný zajistil technickou prohlídku vozidla Škoda Octavia a vozidlo bylo shledáno jako způsobilé provozu. V tomto stavu bylo předáno žalobci, kterému byla současně poukázána částka 80.000 Kč. Oproti tomu si žalovaný převzal vozidlo Mercedes Benz a očekával zpětvzetí žaloby. Namísto toho žalobce dne 4.10.2019 sdělil e-mailem, že vozidlo Škoda Octavia nespĺňuje technické požadavky na provoz, vykazuje zásadní vady, přičemž odkázal na závady specifikované v posudku znalce Bc. Pýchy uvedené v čl. 1.5.6. jeho znaleckého posudku a dále tvrdil, že s tímto vozidlem žalovaný najel neoprávněně několik desítek tisíc kilometrů. Vyzval pak žalovaného k náhradě škody 127.000 Kč a jako smír navrhl uzavřít dohodu o narovnání, kdy by se žalovaný zavázal zaplatit jako náhradu škody 95.000 Kč. Proto vyzval žalovaný emailem ze dne 9.10.2019 žalobce, aby nejpozději do

13.10.2019 vzal podanou žalobu zpět a vzdal se práva na náhradu nákladů řízení, jak bylo mezi účastníky před odvolacím soudem dojednáno a v případě, že tak neučiní ve lhůtě do 13.10.2019, žalovaný od dohody ze dne 23.5. 2019 odstupuje a očekává vrácení zaplacených peněz. Protože žalobce během této lhůty žalobu zpět nevzal, považuje žalovaný své odstoupení od dohody ze dne 23.5.2019 za účinné a vyzval žalobce k vrácení zaplacených 80.000 Kč.

10. Přestože žalobce dne 15.10.2019 sdělil žalovanému, že v řízení pokračovat nechce a požádal o souhlas se zpětvzetím žaloby, nemá žalovaný podle svého vyjádření žádnou jistotu, zda předáním vozidel a zaplacením sjednané sumy jsou spory mezi účastníky vypořádány či nikoliv. Proto se obrátil na Znalecký ústav při VÚT Brno, aby posoudil stav vozidla Mercedes Benz. Byť nemá dosud znalecký posudek k dispozici, podle předběžně vyslovených závěrů znalců VÚT Brno, mělo vozidlo Mercedes Benz v době prodeje hodnotu v relaci okolo 90.000 Kč. Impulsem pro zainteresování znaleckého ústavu do této věci byla vedle chování žalobce i skutečnost, že po dobití baterie všechny závady vyplývající z diagnostického testu zmizely a vozidlo trpí jen dvěma lehkými závadami - netěsností nápravy a poškozením prachovky pákového mechanismu řízení. Žalovaný oslovil i další znalce, znalecký ústav ANEXIS, s.r.o. a Ing. Antonína Váchala se sídlem Kosinova 86, Domažlice. Dosud však pro značku pracovní vytíženost neobdržel žádný znalecký posudek, a proto žádal odvolací soud o poskytnutí lhůty do konce ledna 2020 k definitivnímu vyjádření, zda se zpětvzetím žaloby souhlasí, či nikoliv, neboť tyto skutečnosti nebyly při uzavírání dohody mezi účastníky známy a bylo vycházeno jen z toho, že vozidlo Mercedes Benz je vrak v hodnotě náhradních dílů.
11. Odvolací soud za těchto okolností považoval opakované vyjádření žalovaného, že nemůže dát souhlas se zpětvzetím žaloby do doby, než na vozidlo Mercedes Benz bude vypracován znalecký posudek, za nesouhlas žalovaného se zpětvzetím návrhu (žaloby).
12. Podle § 222a odst. 2 věta před středníkem o.s.ř., nesouhlasí-li z vážných důvodů ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu, odvolací soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné. Podle ustálené soudní praxe se za vážné důvody opodstatňující nesouhlas se zpětvzetím návrhu považují zpravidla ty, z nichž vyplývá, že žalovaný má právní nebo jiný (morální, procesně-ekonomický apod.) zájem na tom, aby bylo o žalobě meritorně rozhodnuto. Vážný důvod k nesouhlasu se zpětvzetím žaloby má však žalovaný pouze tehdy, pokud ve věci nedošlo k mimosoudnímu vyřešení věci dohodou účastníků. Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 16.9.1999, sp. zn. 25 Cdo 1792/99, vyložil, že zastavení řízení na základě zpětvzetí žaloby ve fázi řízení po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně je sice vázáno na souhlas druhého účastníka, avšak zároveň se vyžaduje, aby případný nesouhlas, má-li se stát příčinou nepřipuštění zpětvzetí žaloby soudem, byl podložen vážnými důvody. Zákon blíže nestanoví, co lze za vážné důvody na straně druhého účastníka považovat. S přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu a k povaze uplatňovaného nároku je proto třeba vždy zvážit, zda nesouhlas se zpětvzetím žaloby je založen na právním či jiném (např. morálním, procesně-ekonomickém apod.) zájmu žalované strany, odůvodňujícím požadavek, aby o žalobě bylo meritorně rozhodnuto i přes nedostatek vůle žalobce (osoby oprávněné jinak disponovat návrhem na zahájení řízení) a pokračovat ve sporu. V tzv. sporném řízení je tento zájem zpravidla dán, jde-li o řízení, jež mohlo být zahájeno i na návrh žalovaného a jehož výsledkem je rozhodnutí mající povahu tzv. iudicium duplex (např. řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví), nebo tehdy, má-li meritorní rozhodnutí význam pro právní postavení žalované strany. To však platí pouze za předpokladu, že dosud nedošlo k platnému mimosoudnímu vyřešení věci dohodou účastníků, či k dobrovolnému splnění uplatněného nároku žalovaným.
13. Smyslem občanského soudního řízení (§ 1 a § 2 o.s.ř.) je především ochrana práva a právem chráněných zájmů účastníků zajišťovaná autoritativními rozhodnutími soudu. Pokud se v řízení, v němž se rozhoduje o uložení povinnosti k požadovanému plnění, zjistí, že toto plnění bylo již poskytnuto, odpadá samotná podstata sporu a rozhodování soudu nemůže vést k předpokládanému účelu; za této situace musí soud žalobu (pokud ji žalobce nevezme zpět)

zamítnout bez ohledu na to, na kolik je, nebo alespoň byl, uplatněný nárok odůvodněn. Vezme-li tedy žalobce svou žalobu zpět proto, že uplatňovaná pohledávka zanikla splněním ze strany dlužníka, ztrácí spor z pohledu obou účastnických stran i z pohledu ust. § 1 a § 2 o.s.ř. své opodstatnění a veškeré důvody, které žalovaný uvede ke zdůvodnění svého nesouhlasu se zpětvzetím žaloby, nemohou být považovány za vážné ve smyslu ust. § 208 věty druhé o.s.ř. (nyní dle § 222a odst. 2 věta před středníkem o.s.ř.).

14. V dané věci účastníci před zahájením jednání odvolacího soudu dne 23.5.2019 uzavřeli dohodu, která byla splněna a na základě toho vzal žalobce svůj návrh zpět v celém rozsahu. To je podstatné pro závěr, že důvody uváděné žalovaným, jimiž zdůvodňuje svůj nesouhlas se zpětvzetím žaloby, nemohou být považovány za vážné podle § 222a odst. 2 věta před středníkem o.s.ř. Dohoda účastníků byla splněna a bylo naplněno to, co žalobce žalobou požadoval. Došlo k vrácení předmětných automobilů. Z hlediska žalobního požadavku byl předmět řízení vyčerpán. Navíc, přes zpětvzetí žaloby i ustálený právní názor ohledně důvodů vedoucích k nesouhlasu se zpětvzetím žaloby, vyložený Nejvyšším soudem ve shora citovaném usnesení 25 Cdo 1792/99, si je třeba uvědomit, že v současné době se projednáváná věc nachází v odvolacím řízení, v němž nemůže být nový požadavek uplatněn-např. v podobě požadavku žalobce na náhradu škody za opotřebení vozidla Škoda Octavia RS.
15. Odvolací soud proto postupoval podle § 222a odst. 1 o.s.ř., napadený rozsudek okresního soudu zrušil a řízení zastavil, když nesouhlas žalovaného se zpětvzetím žaloby považoval za nedůvodný.
16. O náhradě nákladů účastníků rozhodoval odvolací soud podle § 211, § 224 odst. 1 ve spojení s § 146 odst. 2 věta první o.s.ř., avšak vycházel přitom z dohody účastníků. Proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním a odvolacím soudem.
17. O náhradě nákladů státu rozhodoval odvolací soud podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 148 odst. 1 o.s.ř. a vycházel přitom opět z dohody účastníků. České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích je tak žalovaný povinen nahradit náklady řízení, které stát platil, ve výši 14.649,99 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení. Lhůta k plnění pak vyplývá z § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř. Náklady státu jsou představovány znalečným vyplaceným znalci Ing. Jirřimu Bártovi ve výši 9.914,74 Kč (usnesení ze dne 28.2.2018 na č.l. 157), ve výši 1.270,50 Kč (usnesení ze dne 15.5.2018 na č.l. 204) a ve výši 1.905,75 Kč (usnesení ze dne 20.6.2018 na č.l. 235), dále znalečným vyplaceným znalci Bc. Danielu Pýchovi ve výši 1.925 Kč (usnesení ze dne 20.6.2018 na č.l. 234) a svědečným ve výši 3.634 Kč vyplacené svědkovi XXX (usnesení ze dne 11.10.2018 na č.l. 287). Celkem stát v řízení zaplatil částku 18.649,99 Kč, která je snižována zaplacenou zálohou na provedení znaleckého posudku ve výši 4.000 Kč dne 29.8.2017 (záznam o složení na č.l. 111).
18. Jen pro úplnost odvolací soud uvádí, že odvolací soud však již nemohl postupovat podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a vrátit část zaplaceného soudního poplatku, neboť tento soudní poplatek z odvolání byl již konzumován při prvním rozhodování odvolacího soudu usnesením č.j. 23 Co 358/2016-57, ze dne 30.11.2016, kterým byl první rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nyní pak, při dalším odvolacím řízení ve věci samé, již soudní poplatek z odvolání vybírán nebyl (položka 22 bod 13 Sazebníku poplatků).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla

vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.).

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud, dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, rozhodoval by o něm Nejvyšší soud ČR v Brně.

Pardubice 30. prosince 2019

Mgr. Lukáš Pácha v. r.
předseda senátu